

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HERLOVIANEREN

MEDLEMSBLAD FOR HERLOVIANERSAMFUNDET

54. ÅRGANG

NUMMER 14

SEPTEMBER 1976

DA Herlufsholm for nogle år siden, under forstander Axel Reedtz-Thott ('39), besluttede at afhænde biblioteket, den store gamle bogsamling, som husedes i Deksbbygningen, til det nyoprettede universitetsbibliotek i Odense, vakte denne disposition stærkt delte meninger.

Nogle syntes, at det var forkasteligt således at ribbe Herlufsholm for dets herligheder, for ussel mammons skyld. Andre mente, at var det nødvendigt (af økonomiske grunde), var det også naturligt, og at den gamle, praktisk talt 100% ubenyttede bogsamling var en af de ting på Herlufsholm, der bedst kunne undværes — når det nu skulle være. Og atter andre var af den anskuelse, at hele transaktionen nærmest måtte hilses med glæde: Bøger er til for at læses. Et bibliotek der ikke bruges, er som agerjord der ikke dyrkes (i Danmark vistnok strafbart?). Ved det nye universitetsbibliotek i Odense ville bøgerne blive brugt og studeret, værdsat og påskønnet. Og Herlufsholm kunne bruge pengene — og måske endda også bygningen — til noget bedre.

I bogsamlingens sidste år på Herlufsholm var den blevet tilset af John Riis ('40), lærer på Skolen og Deksets bibliotekar, som efterhånden havde fået stor interesse for den. Da den blev overdraget til universitetet på Fyn, valgte han at følge med bøgerne til en bibliotekarstilling i Odense. I 1973 bad Herlovianerens redaktion John Riis om at fortælle bladets læsere om den gamle herlovianske bogsamlings nye liv i Odense, hvilket

Rapport fra Odense

han straks beredvilligt gjorde. Det skyldes alene redaktionelle hensyn, at artiklen først fremkommer nu.

JEG KAN glæde alle gamle herlovianere med at fortælle, at de gamle Dek-bøger har det godt. Og det kan måske interessere en og anden blandt bladets læsere at høre lidt om bogsamlingens skæbne siden flytningen til Odense Universitetsbibliotek. Den er blevet bibliotekets stolthed, og mange er de mennesker med vidt forskellig baggrund, som med stor interesse og ærefrygt har hørt på min efterhånden noget stereotype orientering om den og er blevet trukket rundt af mig mellem hylderne.

Den der overraskede mig mest ved en anmodning om at måtte se samlingen, var nu en i øvrigt vældig sød og veldrejet kontorpike fra en af de andre afdelinger, som midt under en munter personalefest absolut ville have forevist Herlufsholm-samlingen. Jeg tænkte, hvilken rørende, saglig ildhu! Meget naivt, viste det sig jo, da vi blev alene i den aften-tyste hal.

Af større betydning er det dog naturligvis, at de to hovedformål med flytningen er opfyldt, nemlig at samlingen nu bruges i en helt anden grad, og at den bliver ordentlig plejet. Foreløbig er det især de historiske, topografiske og bio-

grafiske værker, endnu i mindre omfang de filosofiske, der trækkes stærkt på. Men at der nu sker udlån dagligt, glæder den, som i årene på Herlufsholm — med bare ét eller to udlån årligt fra denne del af samlingen — næsten fornemmede en stum bebrejdelse slå imod sig fra de mange betydningsfulde værker, der stod der og tørstede efter at komme i hænderne på en læser.

Hvad opbevaringsforholdene angår, må jeg tilstå, at min vurdering af Dekbygningen var forkert. Den er i virkeligheden udmærket egnet til bøger, kan jeg se nu. Mine senere studier af emnet har lært mig, at de materialer, som indgår i en indbundet bog, stiller forskellige og indbyrdes modstridende krav til rumklimaet, så ideelle opbevaringsforhold eksisterer ikke. Det optimale er et kompromis med hensyn til temperatur, relativ luftfugtighed og ventilation, hvor det eneste fælles krav: uforanderlighed, er tilgodeset så vidt, som det er gørligt, og derfor er en ældre bygning med tykke mure og sparsom opvarmning velegnet.

Det magasin Herlufsholm-samlingen er anbragt i, blev hurtigt med stor be- kostning forsynet med et luftfugtighedsanlæg, som automatisk hindrer, at den relative fugtighed synker under en ønsket procent. Vi holder den på 55% af hensyn til de mange pergamentbind. Tem-

peraturen reguleres ved hjælp af et stort antal radiatorer, som kun jeg må stille på. Om sommeren kunne vi godt bruge et lufttørringsanlæg, men det er der ikke blevet råd til. Det gælder om at holde sig under de 60% relativ fugtighed, hvis man vil være sikret mod biologiske angreb, og det klarer vi ved hjælp af temperaturreguleringen.

Dernæst har vi nu gennemført et bindplejeprojekt, hvorved alle bøgerne har fået en konserverende behandling efter bedste, internationalt anerkendte metoder, så deres styrke og smidighed bevares. Også små og store reparationer af de mange beskadigede bind udføres løbende, men dette er nødvendigvis et meget langstrakt projekt. At denne bindplejehandling også resulterer i et meget smukkere udseende, fordi skind og guldtryk bliver mere levende at se på og snavset fjernes, er en yderligere gevinst — ikke så meget konserveringsmæssigt naturligtvis, ud over at lånerne behandler en velplejet bog nænsommere.

Nogle praktiske oplysninger: Odense Universitetsbibliotek holder stadig til i foreløbige lokaler, nu placeret fire steder i byen, hvoraf bygningen Østergade 32, som vi deler med bogbinderiet, hovedsageligt er magasin. Tidsskriftafdelingen, som jeg har ansvaret for — og som tager næsten al min tid — befinder sig i sam-

me bygning. Det endelige universitetscenter er nu ved at blive bygget, men mine afdelinger flyttes først ud på den nye »campus« i 1977, og der bliver ikke plads til bl.a. Herlufsholm-samlingen derude, så den vil få lov at blive stående, hvor den nu er anbragt. Kun »rara«-samlingen vil blive flyttet til et sikkerhedsmæssigt mere tilfredsstillende lokale.

Efter ankomsten til Odense blev Herlufsholm-samlingen genopstillet efter det gamle hylde-nummersystem fra det trykte katalogs tid i forrige århundrede. Disse numre står, som bekendt, skrevet med blyant foran i alle de katalogiserede værker. Systemet fungerer fortræffeligt ved fremtagning til udlån og påpladssætning. Ja, magasinfolkene siger, at det er langt lettere at arbejde med end de andre systemer, vi har overtaget med andre samlinger. Det har også den store fordel, at det tillader ubegrænset udvidelse. Cirka en tredjedel af samlingen var jo kommet til efter katalogtillæggets trykning i 1897 og var aldrig blevet katalogiseret. Denne bogmasse har vi i den forløbne tid fået skrevet på kort — sådan da; der mangler endnu nogle reolfulde af, hvad vi kalder »snav og nalle«, d.v.s. besværlige sager, som man er tilbøjelig til at henskyde til senere behandling. Ved samlingens opstilling fik vi samtidig fastslået, hvilke

værker der manglede. Det er desværre ikke så helt få.

Katalogiseringen er dette biblioteks achilleshæl. Det siger sig selv, at det at klassificere og katalogisere flere hundrede tusinder af bøger er et så enormt arbejde, at det vil tage flere årtier med de stærkt begrænsede mandskabsressourcer, vi råder over. Størstedelen af bibliotekets beholdninger har man derfor måttet nøjes med i al hast at registrere foreløbigt med ét kort for hvert værk. For Herlufsholm-samlingens vedkommende valgte vi den snilde løsning at klippe det trykte katalog op i strimler og klæbe disse på kort efter en metode, man har udviklet under restaureringsarbejdet på Firenze-samlingerne efter oversvømmelsen, nemlig ved brug af en termoplastisk lim og varme-tryk. Derved fik vi fine kort uden de bølger, som ikke havde kunnet undgås, hvis vi havde anvendt en vandopløselig lim.

Det første år i Odense havde jeg op til tre medarbejdere til hjælp, hvilket bl.a. gav mig mulighed for at få fjernet spaltehenvisninger til alle numrene i den gamle hylde-liste, så man nu fra hylde-nummeret kan gå direkte til dens plads i det trykte katalog. Det har været os til stor gavn siden! Det katalog er ikke helt nemt at slå op i. Jeg opdagede ganske vist senere, at den pågældende unge mand var talblind! Men han må have gjort sig enorm umage, for der er ikke begået ret mange fejl, så vidt vi kan se. I de sidste 3-4 år er der kun blevet råd til én studentermedhjælper i 15 timer om ugen — han er til gengæld storartet! Han sørger samvittighedsfuldt for, at samlingen kan trives og yde sit bidrag til lærdommens fremme i det fynske.

Til slut blot dette: at skulle nogen efter læsningen af denne rapport få lyst til at gense denne del af Dek-bøgerne, er man for så vidt velkommen til det, men man må huske, at de står i et aflåst magasin, hvor der ikke normalt er adgang for publikum, så man bedes lige aftale tid i forvejen med

John Riis ('40).

Kære Tivo:

Tillad en ussel unge, der gik i 1., da du var en af Guderne i 7., at tilskikke dig nogle linier om Borelli i din egenskab af redaktør for et kært og sjældent udkommende blad.

Efter sommerferien i fjor fik jeg at vide gennem bladet, at han var død. Der har også været en pæn nekrolog, men jeg har altså haft lyst til at prøve at føje lidt til, som én dipel blandt de hundreder, Borelli var med til at præparere og dimittere. Min tid på skolen faldt så nogenlunde sammen med midten af hans gerning: krigen og »de gamle dage« på godt og ondt. Nu mangler der igen en af de hørere, der satte kulør på tingene, hver på sin manér.

Måske til en vis grad også indenfor sit felt — ifølge sagens natur havde I sproglige mindre kontakt med ham end vi matematikere. Det er forøvrigt sjovt, som ting kan ændre sig med årene. Kender forhærdede sproglige, der senere er blevet dybt interesserede i matematik, og selv har jeg efterhånden læst mere om filosofi, psykologi og historie end det samlede pensum på læreanstalten.

Det slår mig, at omend karakteren i store træk sås i hine år, så er udviklingspektret alligevel meget bredt. Om kostskoler: uvidende stakler plejer at tale om ensretning ... min erindring er nu, at det specielle miljø i højeste grad udviklede individualisme og personlige interessesfærer.

Personligt tænker jeg på Skolen med taknemmelighed, dog uden sentimentalitet. Ikke bare stedets egenart, Stifternes eksempel — men de hørere, der valgte en tilsyneladende utaknemmelig livsgerning, i al stilfærdighed, uden præntioner og ambitioner.

Vær hilset.

Rosenvinge ('46), Madrid.

BORELLIS bortgang er svær rigtig at fatte for de generationer af Herlovianere, der har kendt den mand og — som vi så ofte gør — lader tankerne vandre tilbage i tiden. Ti, tyve, måske halvtreds år,

Livets tre minutter

Fotograferet 1929 af Thure Krarup ('31)

afhængig af aldersklassen. Til en gammel murstensgård med slidte sider og de for resten af liv og tilværelse afgørende år på Skolen.

Vi husker til vore dages ende skikkelsen og profilen, den autoritært-beskedne ro, Borelli udstrålede. Den lidt tøvende, ordknappe vel-o-ver-vejede måde at udtale setninger på. Det være sig iført en misfarvet, syreplet kittel på kemikum eller med et skævt-uudgrundeligt blik ironi over en »Tre B'er«, stoppet med *Four-Square*.

Få har vel vidst mere om livet og specielt om drenge. (Jøh — ahem — jeg har nu — sommetider — (lang pause) — sådan — nogen — grimme tanker)

Og det var ikke bare en upersonlig re-gi-strering af kendsgerninger, som var det de fysiske og kemiske naturlove, der med stor grundighed blev os indpren-

tede. Lejlighedsvis ved brug af en lang, tung lineal, hvis bronzebeslåede kant med kærlig-fast hånd lagdes over skallen på en synder.

Med al sund sans og den uhyggelige ret, der ledsagede Borelli som hans skygge, mente han, at diplene næppe led større skade på deres sjæl (hvis de iøvrigt havde en sådan) ved at bestille noget.

Så det forlangte han simpelthen. De berygtede »tre minutter« (Jeg — har — et tal ...) var en forløber for sensitivitetstræning. Det er normalt ikke for let at få Herlovianere til at bestille noget, selv i repetitionstiden, men det er værre at stå frem for folket og tie stille — eller gøre sig til grin — — tre ubarmhjertige minutter.

Totalt umuligt var det at spille på den kunst, Herlovianere plejer at mestre til noget nær perfektion: snakken sig udenom med udsøgt dialektik, undvigelsesmanøvrer, emneskift, lokke høreren til at udfolde egen bedreviden gennem lange monologer overfor det (tilsyneladende) taknemmeligt-beundrende auditorium. Naive forsøg af den kaliber mødte et ansigtsudtryk, der var en elskværdig-sardonisk blanding af træthed, medlidenhed og medviden. Til tider et lidt hånligt pust, og til sidst (når den formodet snedige forlængst var klar over sine anstrengelsers nytteløshed): »Øh — jah — men — hvordan — var — det nu — med — det, vi — du — kom — bort — fra??«

Det os lærte store mænd,

Før dets gavn vi gætted,

At som de, i daglig dont,

Man må gøre fuldt sin dont —

Alt til trods, sin hverdagsdont —

Ej ved påskud lettet.

Diple med prædisposition i retning af interesse for de exakte videnskaber (der har aldrig eksisteret en Herlovianer, hvis dovenskab udstraktes til hans interesse-

sfære) havde al chance for at nære flammen i timerne, for størsteparten gik med opgaver og forsøg, ikke med gennemgang og »høring«. Eller i fysikums udvalgte samling af mærkeligt udstyr og sindrige apparater. I sine senere år fik Borelli den glæde også at herske over laboratorier, enhver Polyteknisk Lærestanstalt kunne misunde.

For visse hørere er Skolen en »raison d'être«. Borelli hørte til disse få, hans vitale projekt var aldeles ikke reduceret til at proppe fysik, kemi og astronomi ind i hovedet på unge herrer. Selv var han fremragende sportsmand, og i de unge og yngre år beskæftigede han sig meget med at fremme dette område. Turen som sovesalshører har altid været noget af en ildprøve, men »Bø'en« havde aldrig disciplinære problemer. Mellem sin olympisk-urokkelige ro, et alt for indgående kendskab til os og — meget sjældent — »én — i — tredje — gear«.

Kun på ét punkt måtte Borelli sige som Stifteren: »Alt kommer af Gud...«. End ikke den mest fremragende inventarieinspektør og brandchef havde en chance overfor en fælde som skolebygningen, fyldt med til rødgulde brændefyrede kakkelovne og utallige illegale dyppekogere, som den elektriske installation slet ikke var beregnet på. Mirakuløst, at den bygning stadig er der!

Gæstfriheden i det »gule hus« mellem Stalden og Avlsgården var legendarisk. Diple, på Skolen eller »gamle« af alle aldre, var altid hjerteligt velkommen til en seriøs palaver over diverse stop. Imens forberedte Fruen gode sager til fortæring, for derpå at give sit besyv, med spontanlynhurtig intelligens, kvindelig intuition og smittende charme i sjov kontrast til familiechefens velovervejede ordknaphed og herlige ironi.

Hjemmet blev ikke for intet et valfartssted for de »gamle« ved ethvert besøg på Skolen. Man tør dårligt tænke tilbage på de logistiske problemer — plads, forsyninger, tid — der opstod på Trolledage og ved Fugleskydninger. Ved sine lejligheder kunne man have brug

for en »machete« for at hugge sig gennem piberøgen i herreværelset.

Jo, Borelli var en hører af den gamle slags. Vel indbegrebet. Heldigvis har der altid været mænd af den støbning på Skolen, så forskellige som de særprægede personligheder, de var og er.

Deres livsværks fulde betydning kan kun en Kipling skrive om — han gjorde det s'gu. Lad os ikke i vor trang til herloviansk dipel-navlebeskuelse glemme, at deres tilknytningsforhold er langt større og dybere end vort.

Tilværelsen er »tre minutter«, som

man må være forberedt til, og i høj grad ens »omstændighed«. Borellis tre minutter blev lange og hans omstændighed er uløseligt knyttet til den gamle Skole. Der traditionelle »Æret være hans minde« forekommer for stereotyp. Nej:

Pris og sign de store mænd
Hvem ej pral mon friste —
De, hvis gerning varer ved,
O, hvis gerning varer ved,
Dyb og vidtstrakt varer ved,
Større end de vicste!

Hans Jørgen Christian Rosenvinge
(46).

Regnskab og status for Den gamle Overlærers legat

A. Beholdning pr. 1.1. 1975		kr. 60.540,25	
B. Renter — Overformynderiet:			
1.7. 1975	kr. 1.614,18		
31.12. 1975	kr. 1.569,40		
		kr. 3.183,58	
Renter — Handelsbanken	kr. 145,26	kr. 3.328,84	
			kr. 63.869,09
A. Udbetalte legater			kr. 3.500,00
B. Udgifter:			
Porto og befording		kr. 175,00	
C. Beholdning pr. 31.12. 1975 i Overformynderiet:			
Københavns Kreditforening 13-3 à 6% p.a.	kr. 23.400,00		
Østifternes Kreditforening 16-5 à 6% p.a.	kr. 1.500,00		
Samme 16-3 à 6% p.a.	kr. 28.000,00		
Samme 16-3 à 5% p.a.	kr. 2.600,00		
Kontant	kr. 684,67		
		kr. 56.184,67	
D. Handelsbanken — 329765	kr. 4.009,42	kr. 60.194,09	
			kr. 63.869,09

København, den 22. marts 1976.

Ovennævnte regnskab har jeg revideret.

Beholdningerne er til stede.

(sign.) Kaj Dorph-Petersen.

Legater kan søges af værdige og trængende enker eller ugifte kvinder til afhjælpning af trang, dog også af værdige og trængende kvinder — ikke under 15 år — til uddannelse (ikke studentereksamen). Fortrin har enker efter og døtre af studenter fra Herlufsholm eller andre herlovianere.

Ansøgning kan sendes til legatbestyrelsen ved landsretssagfører Jørn Thomsen, Nr. Farimagsgade 3, 1., 1364 København K.

I 1844 udsendte C. A. Reitzels Forlag 1. bind af et værk, »Prospecter af danske herregårde«, hvis plancher var litograferet efter tegninger af Ferdinand Richardt (1819–95). Udgivelsen blev først afsluttet i 1868. Da var der udsendt 20 bind med 12 litografier i hvert, i alt 240 prospecter.

Det komplette værk blev efterhånden en sjældenhed, og i 1976 blev det genudsendt af forlaget Forum. Den nye udgave består af to bind, med 93 herregårde fra den sjællandske ørgruppe i 1. bind og 147 fra den fynske ørgruppe og Jylland i 2. bind. Samtlige originaludgavens 240 prospecter er altså med, og gengives i facsimile i deres originale størrelse. Teksten er derimod ny, udarbejdet af Flemming Jerk og Barbara Marcus-Møller. Den nye udgave er trykt i 950 eksemplarer og koster 1600 kr. indbundet i buckram.

Blandt de »herregårde«, som værket bringer billede af, er også »Herlufsholm i Sælland« (litograferet af J. Hellesen). Billedet ses over disse linjer, og med forlagets tilladelse bringer vi her den tilhørende tekst:

I 1135 oprettedes Næstved Skt. Peders Kloster for benediktinerordenen. Klosteret byggedes få kilometer uden for byen

ved Susåen og gik senere i middelalderen under navnet Skovkloster, hvilket smukt fortæller om dets landskabelige herlighed. Efter Reformationen tilfaldt klosteret Kronen, men i 1560 mageskiftede Frederik 2. det med Herluf Trolles gård Hillerødsholm. Det var et kulturhistorisk overordentligt frugtbringende bytte, idet der af Hillerødsholm opstod Frederiksborg Slot, medens Skovkloster, der nu fik navnet Herlufsholm, i 1565 blev til den lærde skole, det har virket i mere end fire hundrede år. Prospektet viser Herlufsholm set fra sydvest og i den skikkelse, det havde indtil 1868, hvor der påbegyndtes en ombygning ved arkitekt J. D. Herholdt. Det gamle sluttede klosteranlæg, der trods mindre ændringer endnu var næsten fuldstændigt i behold, blev underkastet en skånselsløs ensretning. Værst gik det ud over syd- og vestfløjene, ded blev nedrevet og erstattet med kaserneagtigt tørre bygninger med kamtakkede gavle. Kirken, hvis kerne stammer fra 1100-tallet, udgør anlæggets nordfløj og rummer et rigt inventar foruden Herluf Trolles og Birgitte Gøyes pragtgrave. Østfløjens underste etage går tilbage til 1200-tallet, medens den øverste stammer fra forrige århundrede, da så meget blev ændret og nyopført på

Herlufsholm. Til venstre i billedet ses rektorboligen, der blev opført 1794 ved Philip Lange.

Ejer: Herlufsholm skole og gods. *Nuværende tilliggende:* 1115 hektar, heraf 922 skov. *Hovedbygningens anvendelse:* Skole. *Fredning:* Østfløjens nedre stokværk fredet i klasse A; broen over Susåen, godsforvalterbolig, musiklærerbolig og rektorbolig fredet i klasse B. *Parken tilgængelig:* Ja. *Synlig fra offentlig vej:* Ja. *Prospektet udgivet:* 1857.

Et læserbrev

Kære redaktører.

Det er ganske uretfærdigt, at De skal besværes med dette brev, der begynder med lidt kværuleteri. Men jeg lå altså en nat og kunne ikke sove. Ifølge tegneserierne giver man sig i den situation til at tælle får. Det gad jeg ikke og overvejede, om ikke der kunne være andre — lige så gode — ting at tælle. Jeg tænkte på at tælle, hvor mange gange red. af personalia i sidste nummer af Herlovi- aneren nævner herlovianske skriverier i Politiken og hvor mange — eller få — gange andre kilder har været ham for øje. Den plan opgav jeg nu igen, da min dovenskab hindrede mig i at stå op af sengen og gå ind i mit studereværelse og lede bladet frem.

Så prøvede jeg, om det var muligt at regne ud, hvor mange herlovianske artikler bladets læsere var gået glip af — eller var forskånet for — takket være den redaktionelle ensidighed. Hvis man antager, at bare halvdelen af samfundets medlemmer (vel ca. 300) har været skrivende i nogenlunde samme omfang som jeg selv, og jeg altså talte op, hvor mange artikler jeg selv har bedrevet, ville man ved at gange de to tal, se, hvor meget der burde være nævnt i bladet. Nu kunne jeg selvfølgelig være stået op al- ligevel og rodet frem, hvad jeg har lig- gende, og tælle omhyggeligt op. Men

atter meldte dovenskaben sig, hvorfor jeg nøjedes med et skud i tågen. Siger jeg beskedent 30 og ganger med ovenfor anførte 300, skulle resultatet blive 9000. Selvom der jo så derfra skal trækkes de faktisk refererede artikler, skal der nok blive et anseligt antal tilbage. Disse statistiske udregninger er selvfølgelig ikke 100% nøjagtige, men adskiller sig netop derved ikke fra så meget andet af den slags.

Nu må De ikke tro, at jeg fik en aldeles søvnløs nat ved disse spekulationer. Hvis man lægger vægt på omtale i bladet, kan man jo bare — som jeg — skrive en artikel *til* bladet og håbe, at de rare redaktører ikke putter den i papirkurven. Hvis jeg ikke kan sove, tyer jeg til et fortrinligt kirkehistorisk værk, der fore-

ligger i bind af passende størrelse til sengelæsning. En dosis på 3 eller 4 sider plejer at være passende for mig, selvom titlen er noget med fynske vækkelser i forrige århundrede.

Min hensigt med disse sider er blot stilfærdigt at gøre opmærksom på, at der er noget, der smutter for bladet. Det skal ikke være en bebrejdelse mod redaktørerne, som er helt uskyldige. Men der stod altså intet om, at den fynske Trollefest for en gangs skyld var blevet afholdt på restaurant, men ikke desto mindre forløb godt. Den hastigt nedsatte festkomité bestående af Borch og Grum-Schwensen havde udvalgt en restaurant med det mystiske navn »Rode 7« til at servere en fortrinlig middag i et udmærket lokale. Vi havde det rart sammen, og det er sik-

kert kun komitéens beskedenhed, der har afholdt dem fra at lade en meddelelse tilflyde Herlovianeren. Et referat nu er naturligvis post festum, men hvad kan man gøre ved det en anden gang?

Og mens jeg nu grifler, kunne jeg have lyst at spørge om en anden ting: der har i bladet været nogle gode artikler om Jerntoft, kaldet Ballonen. Det forekommer mig, at bladet har nævnt, at der skulle findes en båndoptagelse eller en plade med nogle af hans barokke historier. Men er de to med, som jeg sætter særlig pris på. Den ene har han fortalt i en latintime og den må være kendt af mange. Den lyder sådan: »Da jeg engang var sovesalslærer, havde en eller anden en aften lavet ballade. Jeg gik ind og spurgte, *hvem* det var, som havde gjort det. Da ingen svarede, kommanderede jeg alle 38 op og stillede dem på geled. Jeg spurgte den første: Er det dig, der har gjort det? »Nej, hr. overlærer«, lød svaret. Så spurgte jeg nr. 2: Er det dig? og fik samme svar: »Nej, hr. overlærer.« Så fortsatte jeg hele rækken igennem og med samme resultat. Jeg spurgte den tredjesidste: Er det dig? »Nej, hr. overlærer«. Og den næstsidste: Er det dig? »Nej, hr. overlærer« lød svaret. Ja, sagde jeg til den sidste, — så *må* det altså være dig! — — Og så høvlede jeg ham.«

Den anden historie har han fortalt mig under fire øjne. Vi stod i smøgen, og han var på vej hjem efter endt gymnastiktime. Men han kan have fortalt den til mange andre. Det må have været omkring 1915 eller 1916, da jeg gik i 3. eller 4. klasse. Aviserne skrev meget om forholdene på de dansk-vestindiske øer, som vist blev solgt i 1917. Men på dette tidspunkt hørte man mest om uroligheder og oprør derovre, og man vidste ikke rigtig, hvad man skulle stille op med det hele. Jerntoft så alvorligt på mig lille purk og sagde: Véd du, hvad jeg ville gøre, hvis jeg var guvernør på vestindiske øer? Nej, det kunne jeg jo ikke forestille mig. Jo, sagde Jerntoft, så ville jeg tage den ene halvdel af niggerne og hugge hovederne af dem. Så ville den

RUSFEST

Dato: Fredag den 10. september 1976.

Mødetid: Kl. 17.00 i Tuborg Havn.

Sejltur: 2 gange retur til Landskrona, afgang kl. 17.30.

Skib: SVEA SCARLETT, Bellevue Salonen på båddækket.

Pris: Kr. 100,- pr. deltager (de ældre).
Kr. 65,- pr. deltager (8 yngste årgange).

Russer: Årgang 76 er inviteret som gæster og skal heller ikke betale for deres ledsagere.

Traktement: I prisen er inkluderet billet, overdådigt luksusmåltid, 2 øl, 2 snaps, kaffe og cognac eller likør. Under anden dobbelttur bliver der rig lejlighed til yderligere forfriskninger, dog for egen regning.

Tilmelding: Alle skal melde sig senest onsdag den 8. september (russer dog senest 3. september) til:

Advokat Jan Trier,
Gammel Strand 34, 1202 København K.
Tlf. (01) 14 32 36.

Altså også russer, selv om de er gæster.

Det vil lette ekspeditionen betydeligt, hvis man indbetaler pr. check til adv. Jan Trier, se adressen ovenfor, eller på postgiro 6 07 94 90, også med samme adresse.

anden halvdel nemlig blive aldeles *hvide* af skræk — og så var der jo ikke flere niggere!

Hvorefter Ballonen drejede om på hælen og gik hjemad. — — —

Historierne er naturligvis til behagelig afbenyttelse men er måske velkendte. Vær dog forsigtig i brugen. Den første (om sovesalen) fortalte jeg engang ved et middagsselskab, hvor et par meget kendte, moderne pædagoger var til stede. De fattede overhovedet intet af det morsomme, men var rystede over de middelalderlige tilstande, der rådede på en dansk kostskole.

Undskyld den lange smøre. Om De ikke kan bruge den til andet, så prøv at tage den frem, hvis De en aften ikke kan falde i søvn. Den skal nok virke.

De venligste hilsener

Deres hengiven

Knud Aarup ('19).

HERLOVIANEREN

Redaktion:

Redaktør Sven Tito Achen ('40)
Kong Georgsvej 52, 5. sal
2000 København F
Telefon (01) FAsan 98 91

Stud. med. Mikkel Vass-Sørensen ('70)
Sneppevej 5, II. venstre
2400 København NV
Telefon (01) 19 80 04

Personalialia:

Læge Philippe Grandjean ('68)
Skindergade 42
1159 København K
Telefon (01) 14 11 60

Tryk:

Dagbladets Bogtrykkeri
Torvet 10
4600 Køge

DerneDefra

JA, SÅ GIK der endnu et år, og »vi« (3. G) er blevet studenter. Det skete ikke uden episoder. Den første fandt sted på huedagen, hvor »vi« som bekendt søger ind til Skolens hovedleverandør Haagensen for at få målt de større og mindre kranier, så vi derigennem kan finde frem til, hvem der skal give øl til klassen. De tabte (eller vundne) kasser blev vi enige om at dele på Akseltorv, hvor vi ifølge Næstved Tidende overgik forrige års studenterklasse med hensyn til hærværk (se Herlovianeren nr. 11, december 1975, side 128). Vi skal have væltet biler, flået træer op med rode, og i det hele taget opført os på en sådan måde, at byens restaurationer nægtede os adgang. Det overlades til læseren at afgøre rigtigheden af dette. Det bør dog siges, at Underhusets fristende varer forhindrede mangan en dipel i at nå aftensbordet.

Det næste, som løb af stabelen, var 3. G's sidste skoledag, den 5. maj. Aftenen før blev fejret på Menstrup Kro, hvorfra vi drog tilbage til Skolen omkring kl. 4. Præcis kl. 6 gjaldede en trompetfanfare ud over Røde Plads, fra Helenhallen, og indvarslede den længste dag. Straks efter morgenmaden, som blev indtaget hos de forskellige klassers lærere, begyndte »ombygningen« af Skolen. Teatergruppen Ølvognen og Suså-folket rykkede ind i Helenhallen, som blev omdøbt til Fredens Pyramide. Ved 10.30-tiden afsang vi traditionen tro *Gaudeamus igitur* og fik opgivet vores eksamensfag. Matematikerne skulle op i fem fag: matematik, fransk, biologi, historie og kemi/fysik. De sproglige i fire: engelsk, fransk, historie og tysk. Straks derefter blev Fristaden Herlovia erklæret for åben, og Ølvognen opførte en cabaret, hvor det, i modsætning til de tidligere år, var teatergruppens mandskab der parodierede lærerne, ikke lærerne der parodierede sig selv. Dagen skulle

være sluttet med en fest i Hylen, men den herlovianske sovesyge havde bredt sig som en steppebrand blandt 3. G'erne, og

Derimod lykkedes det i år at få gennemført en dimissionsmiddag, takket være en lille gruppe lærere og nogle diiple. Desværre var det ikke Skolens eget køkken, der stod for arrangementet, fordi det skorter på plads. Men gruppen fandt en lille kro, kaldet Røde Hus, som klarede leveringerne fuldt ud. Serveringen blev ordnet af tyve piger fra 2. G, og selv om det ikke var professionelt, gik det udmærket. Tiden mellem retterne og efter middagen blev udfyldt af forskellige taler og sange, bl.a. blev der holdt taler af Kim Dambæk ('76), af faderen til Ole Lynnerup ('76) og sidst men ikke mindst, holdt Kaj Dorph-Petersen ('43) sin sædvanlige hvervetale. Efter middagen var der kaffe i Hylen. Det hele sluttede ved 10-tiden, nogle tog hver til sit, mens andre foretrak at feste videre i byen. Alt i alt var det en meget vellykket aften, og jeg tror roligt, jeg kan takke Skolen på hele 3. G's vegne, og ønske at arrangementet vil fortsætte næste år.

Imellem disse begivenheder vandt 2. G en »forlænget« weekend (midt i ugen) i Geneve, en præmie der var udsat af Dansk Røde Kors.

Foråret blev som før krydret med underholdninger fra rektors side, såsom et besøg af bassisten Erik Moseholm og hans trio, der gennemgik bassens betydning i et jazz-orkester. Samt en oplæsningsaften ved kgl. skuespiller Erik Mørk, der læste fire af H. C. Andersens fortællinger: Skyggen, Nattergalen, Hjerterorg og Elverhøj.

Tilbage er blot at nævne, at kamikazebilisten Per Jensen med stor behændighed styrede sin kongebå MG frontalt ind i dipel Birger Jensen ('76)'s snehvide Anglia. Træfningen skete ved Helenhallens parkeringsplads. Ingen kom noget til, men Hr. Adjunktens bil måtte fjernes af Falck.

Peter A. Siemssen ('76).

PERSONALIA

Lars Klintholm ('70) er blevet civilingeniør.

Til Ugeskrift for Læger havde tre herloviaere bidraget 1. marts. 1. reservelæge Peter C. A. Holm ('74) havde skrevet om tatovering af umyndige, universitetsadjunkt Niels Agdal ('63) om en 5-årig gambiansk pige, som døde under en flyvetur, og reservelæge Jesper B. Hertz ('67) om mæslingedødsfald i Danmark.

Dr. phil. Sven Bjørnholm ('46) var dagens navn i Berlingske Tidende 23. april og var karakteriseret som den beskedne forsker. Bjørnholm ledede den gruppe på Niels Bohr-instituttet, som arbejdede med at fremskrive Danmarks energiforbrug under forskellige alternativer.

Professor Torben Monberg ('48) skrev en kommentar i Politiken 27. april under titlen »kraniebrud for åbent tæppe« i anledning af en kronik om u-landspolitik.

LRS Per Gudme ('45) blev 26. april genopstillet som de radikales kandidat i Ålborg østre kreds.

Professor, dr. phil. Niels Thomsen er blevet medlem af Videnskabernes Selskab.

Professor, dr. med. Mogens Andreassen ('29) forudsiger i Medicinsk Arbog 1976, at der omkring 1990 vil være oprettet transplantationsbanker for alle menneskelige organer, bortset fra hjerne og rygmarv. Fra 1995 skal det være muligt at erstatte størstedelen af organismen med proteser.

To lærde herloviaeres navne er knyttet til den nyligt afsluttede videnskabelige udgave af Thomas Kingos samlede skrifter: filologen, professor Paul Diderichsens ('23, død 1964) og litteraturhistorikeren, professor F. J. Billeskov Jansens ('26).

Hofjærgermester Ib greve Holstein ('43) er blevet udnævnt til hammerherre, og både dommer i Haderslev civilret Kjeld Ellebauge

Hansen ('28) og overarkivar i udenrigsministeriet Klaus W. Hammer Kjølens ('46) har modtaget ridderkorset af 1. grad.

Fra vel underrettet kilde forlyder det, at brødrene Edgar ('67) og Venzel Hammershaimb ('69) har bosat sig i USA, henholdsvis i Chicago og Memphis, TN.

Erik A. Langkjær ('44) er pr. 1. april ansat som redaktionschef hos Forlaget Fremad.

Radiorådsmedlem Jørgen Knudsen ('44) var portrætteret i Weekendavisen 12. marts, havde et stort indlæg i Politiken 28. april, var som venstreorienteret forfatter interviewet i TV 18. maj og fik i slutningen af april overrakt Søren Gyldendal-prisen på 20.000 kr., så det gav genlyd selv i Politikens »At tænke sig«.

Skulle nogen være i tvivl om, hvad »brugsbilleder« er, bør de læse artiklen med denne titel i Orientering nr. 5, maj 1976. Forfatteren er redaktør Sven Tito Achen ('40).

Joker-Shop i Københavns indre by sælger røgelse, modetøj og andre artikler fra eksotiske lande og ejes af Flemming Lerche ('65).

Jerusalems nye stadsarkitekt Ulrik Plesner ('49) forelæste i april på kunstkademiet, var interviewet i Politiken 27. april og portrætteret i Weekendavisen 7. maj.

Per Halberg ('57), der er administrerende direktør for Carnation A/S, som bl.a. forhandler pulverfløde, afsluttede i begyndelsen af maj Harvard Business School's advanced management program, et intensivt tre måneders kursus for erfarne topledere.

En af dette århundredes mest originale danske dramatikere, Sven Clausen ('11), skrev en række skuespil, som i årevis ikke har været til at opdrive. Nu har Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck udgivet otte af dem, »Narcissus i Helvede og andre skuespil«, i

udvalg bl.a. ved Sven Tito Achen ('40). Skuespillene er uanset den originale ortografi sat med den nugældende retskrivning, hvis gennemførelse af små bogstaver i navneordene og »å« i stedet for »aa« netop i vidt omfang skyldes Sven Clausens indsats.

Store bededag bragte Politiken et interview med tidligere ambassadør Eyvind Bartels ('34), som bl.a. sagde: »jeg kom på kostskole som ti-årig, og i dag er jeg altså 60 — i de sidste 50 år har jeg ikke været mig selv nogensinde.«

Advokatfuldmægtig Torkel Hagemann ('66), der er ansat hos advokat Axel Kierkegaard (IV'52), er blevet formælet med Annelise Davidsen og flyttet til Skodsborg.

Så har vi hørt det med, skrev Politiken 1. juni: folketingsmedlem, advokat Per Gudme ('45) — han er også formand for Folketingets retsudvalg — har fået letteret sin tegnebog for 180 kr., mens han slumrede i sin lejlighed på Christianshavn.

Skovrider Bent Engberg ('41) har uden for Stockholm skabt Europas første natursti for blinde. Engberg boede i Stockholm i et år for at få fred til at skrive en bog om landskabspleje og efterlod stien som tak for hjælp og gæstfrihed. Ved indvielsen var bl.a. den svenske konge til stede. Det fortalte Politiken om 13. juni.

Ukyndige skal være varsomme med at give hjertemassage, skrev læge Niels Agdal ('63), Retsmedicinsk Institut, i Ugeskrift for Læger 28. juni.

En kunstskat på 92 malerier fra Gaunø-samlingen blev 2. juli solgt på auktion i London for at skaffe midler til at betale arveafgiften efter Axel Reedtz-Thott's ('39) død. Et forsøg på at bevare værkerne på danske hænder mislykkedes.

Chefredaktør Bent Thorndahl ('47) var formand for den danske delegation af pressefolk ved

årsmødet i International Press Institute. Mødet holdtes denne gang i Philadelphia, og Thorndahl og fru Grethe besøgte senere blade og andre virksomheder i Washington, New York, Detroit, Chicago, New Orleans, Roswell og Las Vegas.

Tegneren Christian Sekjær (V'34) døde i påsken af hjerteslag under et ferieophold på Tenerife.

Fru Hanne Juel Laursen, fyldt Hanne Juel Møller ('43), datter af lektor Svend Juel Møller, har taget eksamen som tolk og oversætter i spansk, hvilket medfører titlen »cand. interpret«.

Fru Krogh, af herloviaere bedre kendt som ark. Brasen, øne på skolen fra 1922 til 1935, fyldte 1. juli 90 år.

Importagent Gunner Goddik ('52) fortalte i radioen i et halvtimes interview med Carl Weismann den 16. juli om »min fuglemose«, hvordan en almindelig gammel tørvegrav gøres attraktiv for et stort antal fuglearter.

Foreningens Nordens to sommerkurser, »Bogen i Norden« og »Københavns Kunstskatte«, på Schæffergården ved København blev ledet af generalsekretær Frantz Wøndt ('23).

Sven Holms ('58) TV-spil »Syg og munter« genudsendtes 8. juli.

På Hørsholm Rådhus er grafiker Jens Hage ('67) blevet gift med lægesekretær Barbara Michaels.

Ambassadør Janus Paludan ('38), der er ambassadør i Peking, skal fra 1. august være ambassadør i Ægypten, Sudan og Syd-Yemen med bopæl i Cairo.

Professor, dr. med. Hans Christian Jensenius (IV'21) har søgt sin afsked med udgangen af januar 1977.

Dansk Industrimedicinsk Selskabs kursus i hygiejniske grænseværdier, »standard setting in industry« i Bella Center i midten af juni havde læge Philippe Grandjean ('68) som sekretær. Samtidig demonstrerede Grandjean på udstillingen »Miljø og Sikkerhed« et nyt apparat, som kan måle blyindholdet i organismen.